alleen samen krijgen we corona onder controle

VNG ledennieuwsbrief Coronacrisis

Aan de leden

Datum
24 september 2021
Kenmerk
COS/U202100792
Lbr. 21/067
Telefoonnummer
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Nieuwsledenbrief Coronacrisis nr 35

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Met de zomer achter de rug en nieuwe maatregelen voor ons is de coronacrisis weer in een nieuwe fase beland. Het algemene beeld is weer wat positiever, ook op economisch vlak. Maar bepaalde groepen en sectoren hebben nog stevig te maken met de gevolgen van de crisis. Dat vraagt aandacht en wendbaarheid van gemeenten om hier mee om te gaan. Tegelijkertijd wordt de samenleving ongeduldiger en staat de naleving van maatregelen onder druk. Dat maakt ook het werk van onze handhavers, het personeel en de vrijwilligers in onder meer de horeca, cultuur en sport steeds lastiger.
In deze ledenbrief aandacht voor de gevolgen van de nieuwe maatregelen onder andere voor de raadsvergaderingen, handhaving en financiële afspraken.

Steunpakket horeca

Voor de horeca blijven er per 25 september verplichte sluitingstijden gelden. Van 0.00 uur tot 06.00 uur is de horeca gesloten. Deze maatregel heeft grote impact op horecaondernemers. Deze ondernemers worden sinds het uitbreken van COVID-19 hard getroffen en verkeren in financieel zwaar weer.

Per 1 oktober lopen de steunpakketten af die veel horecaondernemers hebben geholpen om door de crisis te komen. Voor de nachthoreca, nachtclubs en discotheken, werkt het kabinet aan een nieuwe regeling die ook geldt voor de periode na 1 oktober. Hoe deze regeling eruit komt te zien, is tot op heden nog niet duidelijk. Dit duurt voor veel ondernemers al veel te lang.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Het is niet alleen de nachthoreca die lijdt onder de beperkende maatregelen. Aan alle horecaondernemers die door de verplichte sluitingstijden beperkingen blijven ervaren om hun reguliere omzet te draaien, is steun hard nodig. Daarom heeft de VNG de minister van Economische Zaken opgeroepen om met een breed steunpakket voor de horeca te komen en hier op korte termijn duidelijkheid over te geven.

Handhaving coronatoegangsbewijzen

Vanaf 25 september geldt niet langer de verplichting om 1,5 meter afstand te houden. In plaats daarvan wordt een coronatoegangsbewijs op locaties in de horeca, bij sport, evenementen en kunst en cultuur verplicht.

Het kabinet, het Veiligheidsberaad en de VNG hebben afspraken gemaakt over de handhaving op coronatoegangsbewijzen. Niet alleen voor gemeenten ligt hier een taak. Bezoekers zijn zelf verantwoordelijk zijn voor de naleving van de maatregelen. Ondernemers, instellingen en verenigingen hebben de plicht om bezoekers te vragen naar een geldig coronatoegangsbewijs, dat overeenkomt met hun legitimatie. Als sluitstuk hebben gemeenten een handhavingstaak of ondernemers de controle op de coronatoegangsbewijzen uitvoeren. Die handhaving zal met name plaatsvinden in de drukker gelegen locaties.

Dit vraagt de nodige capaciteit van gemeenten en ondernemers. Een bedrag van € 45 miljoen is daarom beschikbaar gesteld door het kabinet. Dit geld kan worden ingezet voor bijvoorbeeld beveiligers, controleurs of hosts die ondernemers helpen bij de controle van de CTB. Deze week komt het ministerie van Justitie en Veiligheid met meer informatie over de verdeling van dit bedrag onder de regio's.

Zie ook: https://vng.nl/nieuws/afspraken-handhaving-coronamaatregelen-met-toegangsbewijzen

De informatie op de website van de VNG over handhaving en coronatoegangsbewijzen wordt geactualiseerd.

Juridische wijzigingen vanaf 25 september

Vanaf 25 september geldt niet langer de verplichting om 1,5 meter afstand te houden. In plaats hiervan wordt een coronatoegangsbewijs op een aantal drukke locaties verplicht, zoals in eet- en drinkgelegenheden, bij evenementen en bij vertoning van kunst en cultuur. Het is niet toegestaan om coronatoegangsbewijzen op andere locaties in te zetten en een organisator of ondernemer mag ook niet blijven vasthouden aan 1,5 meter afstand op locaties waar een coronatoegangsbewijs verplicht is.

Op de verplichting van coronatoegangsbewijzen bestaan uitzonderingen, zoals doorstroomlocaties en -evenementen. Doorstroomlocaties zijn locaties die op zo'n manier zijn ingericht dat het tot rondlopen van publiek uitnodigt en waar dit ook daadwerkelijk gebeurt. Dit betekent dat bijvoorbeeld musea als doorstoomlocatie zijn uitgezonderd van het coronatoegangsbewijs maar buurtfeesten doorgaans niet. Andere uitzonderingen zijn er voor uitvaarten, amateurwedstrijden, terrassen en afhaal van eet- en drinkgelegenheden.

In alle horeca blijft de verplichte sluitingstijd tussen 00.00 en 06.00 uur gelden, met uitzondering van afhaalmogelijkheden. De verplichte sluitingstijd geldt ook voor ongeplaceerde evenementen binnen. Bovendien is hier maximaal 75% van de reguliere bezoekerscapaciteit toegestaan. Voor

evenementen buiten en geplaceerde evenementen binnen geldt geen maximaal aantal bezoekers en geen verplichte sluitingstijd.

Er zijn ook locaties met een gecombineerde functie, zoals eet- en drinkgelegenheden in winkels en sportkantines. In dat geval is voor het horecagedeelte een coronatoegangsbewijs verplicht. In de rest van de locatie is een coronatoegangsbewijs dan niet verplicht, mits die andere functie is afgebakend van de horecafunctie binnen. Er kunnen ook evenementen zijn op publieke plaatsen met een andere functie, zoals in winkels, in rondvaartboten, op spellocaties of in buurthuizen. In die situaties is een coronatoegangsbewijs ook verplicht.

Vragen kunt u nog steeds mailen naar covid19@vng.nl.
Antwoorden op veel gestelde vragen staan op: https://vng.nl/artikelen/vragen-en-antwoorden-uitvoering-tijdelijke-regeling-maatregelen-covid-19
Meer informatie per thema is te vinden op: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19

Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming

Vanwege coronamaatregelen zijn gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen het afgelopen jaar veel gebruik gaan maken van digitale beraadslaging en besluitvorming. Vanwege de positieve ervaringen hiermee wil de minister van BZK dit permanent mogelijk maken. Hiertoe worden de argumenten voor en tegen digitaal en hybride vergaderen en de functionele en technische eisen voor een goede digitale vergadering in kaart gebracht en is een staatsrechtelijk advies gevraagd over heldere beslisregels voor fysiek of digitaal vergaderen.

Een permanente regeling treedt waarschijnlijk pas vanaf 2023 in werking. Gelet op de voorbereiding hiervan wil de minister de Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming vanaf nu steeds met 2 maanden verlengen tot de permanente regeling in werking treedt dan wel de werkzaamheden daaraan gestaakt worden. De Tijdelijke wet is momenteel verlengd tot 1 november 2021. Als de Tweede Kamer hiermee akkoord gaat, wordt de Tijdelijke wet daarna in ieder geval weer met 2 maanden verlengd tot 1 januari 2022.

Raadsvergaderingen en de nieuwe maatregelen

Voor volksvertegenwoordigende organen gelden de regels niet voor het coronatoegangsbewijs. Volksvertegenwoordigers hebben vanwege hun mandaat altijd toegang tot de vergadering en de gevallen waarin daarvan kan worden afgeweken zijn geregeld in de Gemeentewet. Ook voor de publieke tribune is het niet mogelijk om publiek te verplichten een test-/vaccinatiebewijs te overleggen. Het staat gemeenten en provincies vrij de opstelling van de vergaderzaal en de publieke tribune op 1,5 meter te handhaven. Wie zich daar niet aan houdt, kan daar dan echter niet op worden aangesproken.

Vergaderen in horecagelegenheden

Voor de inzet van coronatoegangsbewijzen is de locatie van een activiteit of voorziening beslissend. De gemeenteraad kan gebruik kan maken van een horecagelegenheid indien de zaal volledig is afgescheiden van de eet- en drinkgelegenheid en er aparte voorzieningen voor die zaal zijn, zoals toiletten en garderobe. Zodra dit niet het geval is en het publiek dat zonder inzet van coronatoegangsbewijzen is toegelaten, kan mengen met het publiek waarvoor wel een coronatoegangsbewijs vereist is, dan zal er voor de raadsvergaderingen een andere locatie moeten worden gezocht.

Compensatie corona meerkosten

Het kabinet stelt € 35 miljoen beschikbaar aan SW-bedrijven (tegemoetkoming voor de loonkosten van SW-personeel) ten behoeve van de meerkosten vanwege corona voor het eerste half jaar 2021. Daarnaast is er een reservering van € 10 miljoen voor het derde kwartaal.
Het ministerie van BZK is op dit moment bezig met het bepalen van de hoogte van de compensatie van inkomstenderving in 2020 per individuele gemeente. Gemeenten krijgen hierover individueel bericht van BZK.

Onderzoek naar impact coronamaatregelen op cultuursector

In de brief aan de Tweede Kamer op 7 juni jl. stond dat een bedrag van € 51,5 miljoen is gereserveerd voor schade en inkomstenderving van de culturele infrastructuur.
Voor nu heeft de VNG met BZK afgesproken om over het derde kwartaal een onderzoek te laten uitvoeren dat beter inzicht moet bieden in de schade over deze periode. Dit is nodig om de gereserveerde middelen ook daadwerkelijk uit te keren. Tevens vragen we in het onderzoek een doorkijk te geven naar Q4. Daarom ook hierbij de oproep aan gemeenten om niet te wachten met noodzakelijke uitgaven voor schade en continuering van de culturele sector. Het onderzoek start binnen 2 weken. Eind oktober zullen de eerste onderzoeksresultaten bekend zijn. Aan de hand daarvan gaat de VNG het gesprek met het ministerie voeren.

Wijziging in quarantaineplicht

Sinds 1 juni jl. geldt een verplichte quarantaine voor reizigers uit zeer hoogrisicogebieden. Gemeenten spelen een belangrijke rol in de handhaving van deze plicht, door reizigers die zich mogelijk niet aan de plicht houden thuis te bezoeken. Vanaf 22 september is er een nieuwe uitzonderingscategorie op de quarantaineplicht. Reizigers die volledig zijn gevaccineerd, zijn uitgezonderd van de quarantaineplicht. Wel dienen deze reizigers alsnog een quarantaineverklaring in te vullen en aan te geven dat zij onder een uitzondering vallen. Alle overige uitzonderingscategorieën, vindt u hier.

Nieuwe inrichting testcapaciteit Testen voor Toegang en aanmeldportaal voor evenementen

Stichting Open Nederland (SON) is op 8 september een Open House procedure gestart om testcapaciteit in te kopen waarbij aangesloten testaanbieders vanaf 11 oktober per afgenomen test worden betaald. Dit is een verschil met de huidige situatie waarbij aangesloten testaanbieders worden betaald met een vaste vergoeding voor het beschikbaar hebben van testcapaciteit. Vanwege het karakter van het Open House proces zal de markt haar werk moeten doen en dat betekent onder andere dat SON de testcapaciteit niet direct mag sturen. Wel kunnen zij de markt inzicht geven in de mogelijke vraag naar testen.

Bij SON kunnen mensen zonder coronasymptomen zich gratis laten testen zodat zij veilig sociale contacten en evenementen kunnen bezoeken. SON heeft een aanmeldportaal ontwikkeld waar evenementen hun verwachte bezoekersaantallen en verwachte bezoekersherkomst kunnen aanmelden. Om zicht te houden op grote evenementen en bijeenkomsten is het van belang dat deze gegevens bij SON bekend zijn, zodat zij de markt zo spoedig mogelijk kunnen informeren over de lokale vraag naar testen.

Graag vragen wij u daarom evenementorganisatoren te wijzen op dit aanmeldportaal. Dit kan bijvoorbeeld bij het verstrekken van een (evenement)vergunning. Voor vragen kunt u terecht op hun website: https://www.testenvoortoegang.org/organisatoren

Webinars: VNG Dialoog in coronatijd

Voor de zomer heeft de VNG een webinarreeks georganiseerd rondom actuele (corona)vraagstukken. Er werd aandacht besteed aan onder andere Veerkracht versterken in onzekerheid, Bestaanszekerheid, Omgaan met onvoorspelbaarheid in gemeentelijke herstelplannen en Eigenaarschap. De webinars hebben gelegenheid gegeven om toelichtingen te geven over de vraagstukken, en er zijn praktijkvoorbeelden en ervaringen gedeeld waarbij het creëren van een dialoog centraal stond.
Door de positieve reacties van de deelnemers, krijgt de VNG Dialoog in Coronatijd dit najaar een vervolg. Op veler verzoek staan de volgende onderwerpen op de agenda:

12 oktober: **Evenementen in coronatijd** (aanmelden)
11 november : **Gemeentelijke herstelagenda's**
25 november : **De Nederlandse corona-aanpak in internationaal perspectief**

Op de website van de VNG kunt u hier binnenkort meer informatie over vinden en heeft u de mogelijkheid om zich aan te melden voor de webinars. We hopen u weer bij 1 van onze webinars te zien.

Analyse post-covid herstelplannen

Veel gemeenten zijn druk bezig, en misschien al wel gereed, met het opstellen van een herstelplan (post-covid herstelplan) of een agenda om te werken aan het herstel van de gevolgen van de coronacrisis. De VNG en ook andere gemeenten zijn geïnteresseerd in de rode draden die uit deze herstelplannen en agenda's kunnen worden getrokken en willen graag over deze documenten beschikken.

Anne de Baat, oud-gemeentesecretaris van Rijswijk en van Capelle aan den IJssel, is gevraagd om deze analyse te maken. Hij verzoekt daarom om hem een exemplaar van het herstelplan toe te sturen (anne.debaat@vng.nl) of de naam van een contactpersoon aan hem door te geven. Hij ziet in de tot nu toe ontvangen plannen al interessante verschillen in de voorbereiding van het plan, in de termijn waarvoor het plan is opgesteld, korte termijn of lange termijn. Plannen zijn sectoraal, integraal of thematisch/opgavengericht opgesteld. Soms ook gezamenlijk in de regio. Bij het maken van plannen speelt onzekerheid gemeenten parten. Interessant is om te zien hoe zij in het maken van plannen daarmee omgaan. Ook maken gemeenten maken gebruik van verschillende data.

Na het analyseren van de herstelplannen/agenda's zal hij over de rode draden verder communiceren. Dit gebeurt onder andere door het organiseren van rondetafelgesprekken en een webinar op 11 november 2021. Daarbij kunnen interessante invalshoeken worden uitgewisseld.

In gesprek over herstel na coronacrisis

In de crisistijd bleken gemeenten en rijk snel en adequaat te kunnen inspelen op urgente problemen. Die samenwerking smaakt naar meer. De VNG stelde commissies in met gemeentebestuurders en wetenschappers die rapporten uitbrachten over sociaal en economisch herstel. En over vernieuwing op de langere termijn. Hoe zijn (en kunnen) gemeenten daar in de praktijk mee aan de slag? Hierover heeft de VNG gesproken met verschillende partijen. De interviews kunt u lezen op https://vng.nl/artikelen/in-gesprek-over-herstel-na-coronacrisis

Het volgende moment dat we een ledennieuwsbrief versturen valt samen met het volgende kabinetsbesluit over de coronamaatregelen. Dat is naar verwachting begin november. Mocht er aanleiding voor zijn, dan informeren wij u uiteraard eerder.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur